

Představení datového servisu Eduzměny

Bezplatný kompletní, profesionálně zpracovaný informační servis pro strategické plánování a rozvoj školy na příští čtyři roky.

- Jak moc rády chodí děti do školy?
- Zlepšuje se jejich schopnost porozumět čtenému textu nebo řešit problémy?
- Jak si žáci stojí v matematice a vědeckém uvažování v porovnání s dalšími školami?
- Co by se dalo vylepšit, aby se ve škole žáci cítili bezpečněji a příjemněji?
- Jsou naši učitelé v práci spokojenější než kolegové v jiných školách? Roste jejich spokojenost? Jaké faktory k tomu přispívají?
- Co by na škole vylepšili rodiče, kdyby měli tu možnost?

O co jde?

Rozsáhlý bezplatný **datový servis** pro lepší reflexi a strategické plánování školám poskytuje [Nadační fond Eduzměna](#), který chce podporovat systémovou změnu ve vzdělávání. Dlouhodobým záměrem je dosáhnout toho, **aby se každé dítě učilo naplno, s radostí a s rovnými šancemi** a ze školy odešlo připravené na výzvy 21. století. V současnosti jsou aktivity Eduzměny soustředěné do [pilotního projektu na Kutnohorsku](#).

Datový servis je založen na **kombinaci testování a dotazování** přímo na školách (dále jen evaluační výzkum) a **analýze administrativních dat**. Můžete se tak dozvědět unikátní informace o své škole a získat porovnání s ostatními. Stavíme na principu maximální užitečnosti pro školy a minimalizaci rizika, že se výsledky výzkumu “obráťí proti samotné škole”: **Poskytneme zpracované výsledky jen vedení školy a to samo rozhodne, s kým a jak případně výsledky sdílí.**

Možnost bezplatného zapojení je díky potřebě měřit dopad projektu jak na školách na Kutnohorsku, tak na tzv. kontrolních školách, kde Eduzměna přímo nepůsobí.

Co se bude měřit?

Při zapojení od nás získáte možnost využít online měřící nástroje: unikátní testy a dotazníky postavené širokou skupinou expertů na základě mezinárodně ověřených nástrojů. Sledovat budeme následující oblasti:

- **postoje žáků** (vztah ke škole, k učitelům, ke klíčovém předmětu, k sobě navzájem atd.) (2. stupeň ZŠ, SŠ), dotazník vycházející především z mezinárodních šetření (PISA, TIMSS, PIRLS), částečně Scio
- **sebedůvěra žáků v řešení problémů** (2. stupeň ZŠ, SŠ), dotazník vycházející především ze šetření PISA
- **čtenářská gramotnost žáků** (ZŠ, SŠ), adaptivní test Scio
- **matematická gramotnost žáků** (ZŠ, SŠ), ve spolupráci s ČŠI
- **přírodovědná gramotnost žáků** (ZŠ, SŠ), ve spolupráci s experty, základy z testů PISA a TIMSS
- **chování dětí/žáků ve vztahu ke konceptu socioemočních dovedností** (MŠ, 1. stupeň ZŠ), dotazník SDQ
- **postoje učitelů** (vnímání školního prostředí, vlastní autonomie i podpory ze strany vedení a od rodičů, celková spokojenost, sebehodnocení pedagogických dovedností atd.) (MŠ, ZŠ, SŠ), dotazník vycházející především ze šetření TALIS
- **vnímání školy a její otevřenosti ze strany rodičů** (MŠ, ZŠ, SŠ), vlastní dotazník

Jak to bude probíhat?

Testování i dotazování bude probíhat **online formou na počítači přímo na školách** od podzimu 2020 do jara 2023. Celkově proběhnou tři hlavní vlny měření. Máme vytvořené **bezpečné anonymizované online prostředí**, které provede respondenty dotazníky od začátku do konce.

Do měření **nebudou zapojeni všichni žáci, ale jen vybrané kohorty**. Pro každý ze sledovaných cílů proběhnou dvě až tři měření, a to jen ve vybraných ročnících. Ve výjimečných případech každý rok. Na začátku začneme měřit kohorty, které pak budeme sledovat i v následných měřeních (letech).

Rámcově bude celkový harmonogram na celé čtyřleté období následující:

- První vlna měření (“na začátku”): podzim 2020 (především říjen)
- Druhá vlna měření (“uprostřed”): jaro 2021 (především asi květen)
- Třetí vlna měření (“na konci”): podzim 2023 (především asi říjen)

Co je od zapojených škol potřeba?

Aby měl evaluační výzkum vědeckou hodnotu, kterou od něj očekáváme, potřebujeme, aby zapojené školy **ve výzkumu vytrvaly po celou dobu** pilotního projektu Eduzměny, což jsou **čtyři školní roky (2020/21-2023/24)**. Pozor, nevyžadujeme právní závazek, pouze příslib, že škola má v úmyslu zapojit se do celého výzkumu, pokud jí v tom nějaké závažné nečekané okolnosti nezabrání.

Potřeba je také **součinnost kontaktní osoby** při vyplňování testů a dotazníků na škole.

Od evaluačních budete po celou dobu získávat **individualizované zprávy “na tělo” každé škole**, které zároveň doplníme ještě analýzami dat od MŠMT a ČŠI pro získání celistvějšího obrázku o vaší škole a pro možnost porovnání. Pro nemalou část výsledků bude také možné **srovnání** výsledku školy s výsledky pro celé Česko, případně alespoň se souborem jiných škol, což dává **výsledky do kontextu**.

Jak přemýšlíme o výzkumu?

Zakládáme si na tom, že naše výzkumy jsou založené na osvědčených nástrojích z nejlepších českých i mezinárodních výzkumů. Vždy ale pečlivě vybíráme, které otázky použijeme. Naše dotazníky jsou výrazně kratší než ty, které možná znáte z mezinárodních výzkumů - velkou část dat si totiž zajišťujeme přímo od našich partnerů (MŠMT, ČŠI, Agentura pro sociální začleňování atp.), takže se nepotřebujeme znovu dotazovat, a u zbytku pečlivě zvažujeme, co opravdu potřebujeme.

Pro evaluaci Eduzměny se nám jako partnery podařilo získat ČŠI a společnost SCIO a jako konzultanty přední odborníky na evaluaci a výzkum vzdělávání v Česku sdružené v naší evaluační radě.

Klíčovým principem naší práce je **maximální užitečnost pro školy a minimalizace rizika**, že se výsledky výzkumu “obráti proti samotné škole”: **Poskytneme zpracované a anonymizované výsledky jen vedení školy a to samo rozhodne, s kým a jak případně výsledky sdílí**. Víme, že každá škola pracuje s jinou skladbou žáků a řeší jiné problémy. Odmítáme tedy takové interpretace, že učitelé na škole, která má lepší výsledky, učí lépe než ti ze školy s horšími výsledky. **Naše analýzy chápeme jako podklad pro vedení školy**, které samo musí výsledky analýz propojit s kontextem dané školy a doplnit je o interpretaci toho, co výsledky pro školu znamenají a k jakým krokům by tedy měly vést.

Kontakt

Nadační fond Eduzměna:

Monika Hrochová (monika.hrochova@eduzmena.cz)

SCHOLA EMPIRICA (realizátor evaluace):

Magdaléna Klimesšová (klimesova@scholaempirica.org)